

Preek

Gehouden in de Kerk van de Friezen te Rome

op de 3de zondag van Pasen,

twee dagen na de teraardebestelling van paus Johannes Paulus II

Inleiding

Goed dat wij ons realiseren waarom wij hier samengekomen zijn. Omdat wij samen geroepen zijn. Uiteindelijk is het de heilige Geest die ons ertoe brengt om ons huis te verlaten en samen te komen in het huis van de Vader.

Daarmee geven wij gehoor aan een van de heilswaarden. Ge zult de dag des Heren heiligen. Dat doen wij christenen door op de eerste dag van de week waarop wij Pasen gedenken en vieren, de Eucharistie te vieren, het ene offer van Christus. Het offer van Zijn levensgave dat eenmaal is volbracht, dat geborgen is in het eeuwige nu van God van daaruit steeds weer in ons midden komt opdat wij ons kunnen aansluiten bij dat offer van verzoening, van smeking en dankzegging.

Mogen wij dit uur samenzijn in de Geest van Christus.

Vanuit het venster in de hemel waar kardinaal Ratzinger in zijn homilie vrijdag jongstleden op zinspeelde, zal onze overleden paus met vreugde op alle zondagse kerkgangers neerzien omdat hij ons gelovigen zo vele malen met alle nadruk gewezen heeft op het wezenlijke belang van de christelijke zondagsviering.

Preek

Wij hebben een buitengewoon bijzondere week beleefd. Een week van rouw, heel bijzonder voor Polen, maar voor de rest van de Kerk denk ik toch eerder een week van grote dankbaarheid voor een voltooid leven dat zo enorm vruchtbaar is geweest, een week ook van een zekere Paasvreugde, omdat de dood van paus Johannes Paulus II net zoals bij Jezus een dood blijkt die leven voortbrengt, een dood die in de hele wereld een ongekende resonantie veroorzaakte van eerbied en respect, van vernieuwd geloof en élan, met name onder de jongere generatie. Het lijkt een beetje op het Evangelie van vandaag: voor velen zijn de ogen en ook de harten open gegaan. Talloze biografieën en levensbeschrijvingen van de overleden paus, talloze gedeelten uit zijn geschriften, en zijn verkondiging zijn door de wereld gegaan: en heel veel mensen zijn tot de constatering gekomen: Brandde ons hart niet in ons, zoals hij onderweg

met ons sprak en ons de schriften ont-sloot? Heel dikwijls heb ik afgelopen week moeten denken aan het mysterieuze woord van Jezus over de graankorrel.

Eerst nu lijkt bij velen het besef door te dringen van de diepe werkelijkheid van lijden en sterven, van offer en zelfgave tot het einde toe als weg, als middel tot vruchtbaarheid. De vraag is in dezen: Is heel die resonans, zijn al die zo positieve reacties alleen maar een emotionele ont-lading, die over een paar maanden weer vergeten is of blijft het gebeuren van de afgelopen week beklijven? Dat zal zonder twijfel bij veel mensen het geval zijn. Het leven gaat door, de dagelijkse zorg voor het bestaan neemt mensen weer spoedig in beslag; oppervlakkigheid in levenshouding is niet zomaar genezen. Maar wij hopen en bidden – ik ben ervan overtuigd – dat bij heel velen, zowel ouderen en jongeren het pontificaat van Johannes Paulus II, zijn verkondiging, zijn totale inzet en toewijding, uitmondend in zijn laatste levensjaren in ziekte en lijden, in onmacht, in machteloosheid, vruchten zal voortbrengen van ongekende geloofs- en levensvernieuwing: leven door lijden en dood heen. Dit is het mysterie van Christus' lijden, dood en verrijzenis dat zich voortzet in allen die gedoopt zijn in Christus en hun doopsel consequent beleven. Bij zeer velen zal hun leven lang het beeld van een grootse en waardige begrafenissen op het netvlies gegrift blijven, en vooral het beeld van die eenvoudige kist met daarop het Evangelie als boek des levens omgeven door het kruis en de paaskaars als symbool van licht en leven. En daar omheen een ontelbare massa van mensen, onder wie de groten der aarde uit alle delen van de wereld, allen treurig rond het Christusmysterie.

Broeders en zusters, de homilie van kardinaal Ratzinger met als thema 'volg

mij' was prachtig. De paus is zijn Heer ook gevolgd in zijn educatieve pedagogische methode, met name in zijn omgang met de jongeren. Want wat zien wij? De vreemdeling die zich voegt bij twee ontgoochelde Emmaüsgangers die al hun hoop vervlogen zagen, laat hen uitpraten. Ze kunnen en mogen hun verhaal doen. Zo was het ook bij paus Johannes Paulus II. Hij liet de mensen in hun nood hun verhaal doen. Hij luisterde naar de noden, naar de vragen en twijfels van de mensen. Hij was in dialoog met hen zoals Jezus de verrezen Heer over wie de Emmaüsgangers zeggen: 'Brandde ons hart niet in ons, zoals Hij onderweg met ons sprak, met ons in dialoog was.' Maar om dan ook onverschrokken en duidelijk enkele fundamentele uitdagende dingen te zeggen: 'O, onverstandigen, die zo traag van hart zijt in het geloof aan alles wat de profeten gezegd hebben, moest de Messias dat alles niet lijden om in Zijn glorie binnen te gaan.' Er staat niet: onverstandigen, die zo traag van verstand zijt, maar traag van hart. Geloven is vóór alles een zaak van het hart zoals het woord vrede ons zegt. Cordo, dat is ik geef mijn hart!

'Wees niet bang' herhaalde de paus van meet af aan, open de deuren voor Christus, open de deuren van je hart voor Hem. Dan wordt er geloof geboren, eerst dan ga je ook zo zien dat het lijden op mysterieuze wijze de noodzakelijke weg is naar de glorie, een werkelijkheid die Johannes Paulus II op meer dan bewonderenswaardige wijze tot het einde toe beleefd en voorgeleefd heeft.

Broeders en zusters, volgende week gaat het conclaaf beginnen. Journalisten zijn al lang met hun speculaties begonnen en trachten de visie van kardinalen te ver-

krijgen over de toekomst van de Kerk. Wat betreft de toekomst van de Kerk is er een simpel antwoord op: de keuze van een nieuwe paus is een belangrijke zaak omdat het Petrusambt in de Kerk en als voortgang ervan wezenlijk is. De heilige Geest moge ons daarom bijstaan om een goede opvolger in het Petrusambt aan te wijzen. Maar hoe wezenlijk de paus voor geloof en Kerk ook is, de toekomst van de Kerk hangt allereerst af van de vraag hoe wij christenen van oud tot jong, van hoog tot laag ons doopsel beleven! Hoe goed een paus ook is, hij blijft een roepende in de woestijn als wij niet christelijk leven en ook als wij niet naar hem luisteren als naar het door God gegeven gezag in de Kerk. 'O, onverstandigen, die traag van hart zijt in het geloof aan alles wat de profeten gezegd hebben.' Moge Gods

geest ons aller harten openbreken om waarachtig gelovig te zijn. Alleen dan kunnen en zullen wij Christus als de levende Heer weten te herkennen in datgene waartoe wij hier steeds weer bijeen zijn: het breken van het brood, het vieren van de Eucharistie, waarin Hij zich aan ons blijft geven, als Brood des Levens, als voedsel voor onderweg op onze pelgrimstocht op deze aarde, als voedingsbron ook voor onze liefde. Bidden wij voor onszelf, voor onze tijdgenoten, heel bijzonder voor de jongere generatie om de gave van het geloof, opdat ons hart brandend moge zijn en wij Christus de Heer weten te herkennen in het woord dat Hij tot ons spreekt, in zijn blijvende zelfgave in de Eucharistie. Wij vragen het door Hem, Christus, de verrezen Heer. Amen.